

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-112/18-T

Název	Základní škola, Ostrava-Poruba, Dětská 915, příspěvková organizace
Sídlo	Dětská 2, 708 00 Ostrava-Poruba
E-mail	reditel@zsdetska.cz
IČ	64628329
Identifikátor	600145352
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Zuzana Škapová
Zřizovatel	statutární město Ostrava, městský obvod Poruba
Místo inspekční činnosti	Dětská 2, 708 00 Ostrava-Poruba
Termín inspekční činnosti	22. 1. 2018 – 25. 1. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle příslušných školních vzdělávacích programů v souladu s § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušným rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Příspěvková organizace Základní škola, Ostrava-Poruba, Dětská 915 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy a školní družiny. Dlouhodobě se zaměřuje na výuku plavání a ledního hokeje, patří mezi fakultní školy Ostravské univerzity. Počet žáků v posledních letech mírně stoupá, naplněnost školy byla 96 %. K termínu inspekční činnosti základní školu navštěvovalo v třiatdvaceti třídách 578 žáků, z toho 32 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. V pěti odděleních školní družiny bylo zapsáno 150 žáků, využívala svou kapacitu na 83 %. Informace o činnosti škola zveřejňuje prostřednictvím internetu na www.zsdetska.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy působí ve funkci osmý rok. Pokračuje v naplňování stanovené koncepce především ve vytváření podmínek pro rozvoj osobnosti každého žáka. Ve své funkci využívá dlouholeté pedagogické zkušenosti, při řízení školy uplatňuje demokratický styl založený na každodenním kontaktu se spolupracovníky. Část kompetencí ředitelka delegovala na své dva zástupce a vedoucí vychovatelku školní družiny. Podíl pedagogů na chodu školy posílila především předáním zodpovědnosti za svěřené úkoly. Činnost předmětových komisí a metodických sdružení je spíše formální, zaměřuje se na úkoly organizačního charakteru a příliš nepřispívá ke zvýšení kvality vzdělávání. Poradenské služby škola zajistila prostřednictvím školního poradenského pracoviště. Kromě výchovného poradce a zároveň školního metodika prevence v něm pracují na základě zapojení do projektů dva speciální pedagogové, školní psycholog, sociální pedagog a šest školních asistentů. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami poskytují podpůrná opatření spočívající v pedagogické intervenci, speciální pedagogické péči a využití asistentů pedagoga. Běžná kontrolní činnost vedení školy včetně systému hodnocení výsledků vzdělávání je funkční, avšak mechanismy pro sledování kvality výuky nejsou dosud účinně nastaveny. Významným poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada, s níž projednává zásadní pedagogické dokumenty a záležitosti týkající se vzdělávání žáků. Pro další rozvoj školy zejména ve sportovní a kulturní mimoškolní činnosti je přínosná podpora zřizovatele a statutárního města Ostrava. V období předchozích dvou školních let žáci školy vystoupili před rodiči i širokou veřejností ve dvou muzikálech „Broučci a dílny“ a „Silní bez násilí“. Úroveň poskytovaného vzdělávání pozitivně ovlivňují navázané partnerské vztahy se školou v polských Žorech (mj. realizace projektu „Škola není jen učení, sport bez hranic“), okolními mateřskými školami a dalšími základními i středními školami ve městě. Významným partnerem jsou rovněž zákonní zástupci žáků, kterým jsou vytvářeny podmínky pro jejich účast na životě školy prostřednictvím třídních schůzek, individuálních konzultací, činnosti školské rady a sdružení rodičů (podpora sportovních a kulturních aktivit žáků). Spolupráci s dalšími subjekty jako Policie ČR, městská policie, sportovní oddíly, městská knihovna a základní umělecká škola efektivně využívá především k prevenci rizikového chování a rozvoji sociálních kompetencí žáků. Pravidelnou činnost školní družiny jednou měsíčně doplňují návštěvy žáků ve stanici mladých přírodovědců a představení divadla Smíšek. V oblasti plánování a zaměření zájmového vzdělávání vycházejí vychovatelky ze zažitých tradičních způsobů práce.

Ředitelka školy vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, které organizuje s ohledem na potřeby školy. Zapojením pedagogů do projektu spolufinancovaného Evropským sociálním fondem „Šablony do škol“ podpořila zavedení metody tandemové výuky, vzdělávání v oblasti matematické a jazykové gramotnosti a také doučování žáků ohrožených školním neúspěchem. Pedagogický sbor se postupně

obměňuje, převažují učitelé s delší pedagogickou praxí. Nově příchozím pedagogům poskytuje pomoc pověřený učitel (mentor) nebo vedení školy. Odborně kvalifikovaný pedagogický sbor školy tvoří třicet tři učitelé základní školy včetně ředitelky, čtyři vychovatelky školní družiny a tři asistentky pedagoga. Jedna učitelka působí zároveň jako vychovatelka školní družiny, dva učitelé tělesné výchovy a současně trenéři žáků (volitelný předmět Sportovní příprava) získali požadované osvědčení trenéra plavání a ledního hokeje. Členy pedagogického sboru jsou i třetí nejlepší zástupkyně ředitele školy v ČR oceněná v soutěži Zlatá karabina a nejoblíbenější ostravský pedagog Učitel roku 2017.

Zlepšováním materiálních a prostorových podmínek a účelným vícezdrojovým financováním se ředitelce daří zajistit plynulý chod školy i naplňování školních vzdělávacích programů. Běžné provozní náklady pokrývá z provozního příspěvku zřizovatele. Úroveň materiálních podmínek pro vzdělávání ředitelka školy průběžně vyhodnocuje. Pro využití prostorových kapacit a snížení nákladů na provoz mj. pronajímá veřejnosti tělocvičnu a základní umělecké škole učebny pro výuku žáků. Prostory školy jsou průběžně modernizovány, třídy a odborné učebny jsou postupně vybavovány datovými projektory a dalšími pomůckami. Velmi dobré podmínky pro výuku tělesné výchovy a další sportovní aktivity poskytují tělocvična, školní hřiště i sousední plavecký a zimní stadion. Venkovní areál s herními prvky a altánem škola využívá rovněž k relaxaci a výuce žáků v případě příznivého počasí. K realizaci činností v oblasti environmentální výchovy též přispívá skleník a zapojení školy do třídění odpadu. Samostatná místnost ranní družiny a čtyři upravené třídy základní školy vybavené vhodnými pomůckami a hračkami vytváří optimální podmínky pro zájmové vzdělávání.

Vedení školy věnuje pozornost zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků. Vstup do budovy je zabezpečen dohledem ve vrátnici, jedno samostatné oddělení školní družiny elektronickým zařízením. Jeho využití je vzhledem ke vzdálenosti místnosti od vstupu nedostačující. Škola poskytuje žákům nezbytné informace v prevenci rizik, vymezila formální rámec bezpečnosti a ochrany zdraví. Analyzuje příčiny úrazovosti žáků a přijímá opatření ke snížení počtu úrazů, které se stávají zejména při sportovních činnostech. V rámci základního vzdělávání probíhala výuka dopravní výchovy, besedy s hasiči i členy Českého červeného kříže, někteří žáci se účastnili v rámci městského obvodu Poruba branného dne „Akce Wolfram“. Problematika prevence rizikového chování žáků rovněž účelně doplňuje vzdělávací obsah některých předmětů. Funkční systém prevence rizikových projevů chování v základní škole, působení školního metodika prevence, pestrá nabídka kroužků, sportovních a mimoškolních aktivit se projevuje v nízkém počtu řešených rizikových projevů chování žáků. Škola svými aktivitami vede žáky ke zdravému životnímu stylu, který podporuje v rámci výuky, zájmové činnosti i zapojením školy do programů Hodina pohybu navíc, Zdravé zuby, Mléko do škol a Ovoce a zelenina do škol. Stravování žáků probíhá v prostorách školy na základě smluvního ujednání se Základní školou a waldorfskou základní školou, Ostrava-Poruba.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným pozitivním rysem sledované výuky byla příjemná pracovní atmosféra. Žáci prokazovali požadované vědomosti a převážně respektovali nastavená pravidla komunikace. Většina hospitovaných hodin měla promyšlenou strukturu s jasně definovaným vzdělávacím cílem. Učitelé si převážně ověřovali, zda žáci učivu rozumí a v případě potřeby jim poskytovali účinnou pomoc. Účinnost výuky v řadě hodin zvyšovalo vhodné propojování probíraného učiva s praktickými příklady, k motivaci žáků napomáhaly odkazy na reálné situace běžného života. Kvalitu vzdělávání ve většině

hospitovaných hodin snižovala nízká diferenciacie zadávaných úkolů podle schopností a odlišného pracovního tempa jednotlivců (absence většího počtu úloh a složitějšího zadání pro nadané, redukce úkolů pro slabší žáky nebo žáky se speciálními vzdělávacími potřebami). Část učitelů jen v minimální míře (nebo vůbec) využívala učební pomůcky a didaktickou techniku.

Kvalita výuky ve sledovaných hodinách na prvním stupni byla vyrovnaná, učitelé byli pečlivě připraveni. Využívali většinou frontální výuku, kterou účelně doplňovali samostatnou prací žáků a prací žáků ve dvojicích i ve skupinách. Střídání vhodných činností a zařazování relaxačních a motivačních prvků udržovalo pozornost, aktivitu a zájem většiny žáků. Jejich práci vyučující průběžně hodnotili, formativního hodnocení využívali jen ojediněle. Různé formy sebehodnocení a společné závěrečné zhodnocení výuky byly součástí všech hospitovaných hodin. Žáci prokazovali odpovídající úroveň vědomostí a dovedností, aktivně se zapojovali do výuky. Velmi zdařilé byly hodiny českého jazyka, matematiky, prvouky a hudební výchovy.

Kvalita výuky ve sledovaných hodinách na druhém stupni spočívala především na klíčové roli učitele a jeho osobnosti, což se projevilo na jejich rozdílné úrovni. Zvolené metody a formy práce (frontální výklad, řízený rozhovor, vysvětlování, práce s pracovními listy a sešity a samostatná práce) většinou odpovídaly charakteru probíraného učiva a stanoveným vzdělávacím cílům. Učitelé závěrečně systematické shrnutí a zhodnocení výuky prováděli pravidelně, s výjimkou matematiky i společně se žáky. Většina z nich využívala příležitosti k sebehodnocení žáků v průběhu výuky. Žáci prokazovali dobré vědomosti a dovednosti odpovídající jejich věku a stanoveným výstupům školního vzdělávacího programu. Mezi zdařilé vyučovací hodiny patřily fyzika, dějepis, přírodopis, zeměpis a český jazyk. Pedagogové v nich žáky aktivně zapojovali do výuky, vytvářeli podmínky pro objevování nových poznatků a k cílené diskusi k danému tématu. V přírodopise vhodně využívali práci s interaktivní učebnicí.

V hodinách cizích jazyků učitelé kladli důraz především na gramatickou složku jazyka, upevnění slovní zásoby, porozumění čtenému a poslechovému textu, méně pozornosti věnovali rozvoji komunikačních dovedností. Konverzaci v anglickém jazyce zaměřili na rozšíření a procvičení slovní zásoby. Systematicky zapojovali žáky do výuky, zejména na prvním stupni zařazovali nové zajímavé činnosti vyžadující jejich aktivní přístup. Střídání činností a využití motivačních prvků bylo přínosné pro podporu zájmu a pozornosti žáků v průběhu celé vyučovací hodiny. Osvojené gramatické jevy a slovní zásobu žáci procvičovali formou samostatné práce nebo práce ve dvojicích a ve skupině. Kromě učebnic byly v anglickém jazyce efektivně využívány také audionahrávky, videonahrávky, interaktivní tabule, kartičky se slovní zásobou, obrázky, pracovní listy a vlastní vytvořené materiály učitelů, které napomáhaly usnadnění pochopení učiva především žákům prvního stupně. V německém jazyce byl v jednotlivých skupinách stejného ročníku patrný velký rozdíl v úrovni dosažených znalostí.

Výuka tělesné výchovy vzhledem k zaměření školy byla na velmi dobré úrovni. Učitelé a zároveň trenéři efektivně využívali podmínky vytvořené školou a sportovními zařízeními, žáci se do nabízených sportovních činností aktivně zapojovali. Bezpečnost žáků při přesunech na sportoviště byla velmi dobře zajištěna.

Školní družina nabízela aktivity, ve kterých se prolínaly rekreační, spontánní, vzdělávací a zájmové činnosti. Žáci měli po vyučování prostor pro odpočinek, hlavní činnost probíhala podle plánů jednotlivých oddělení. U mladších žáků byla více organizována, starší žáci si mohli z nabídky sami volit. Sledované aktivity probíhaly v příjemné atmosféře, byly organizačně dobře zvládnuty, mezi vychovatelkami a žáky byly zřetelné přátelské vztahy.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Objektivní informace o kvalitě poskytovaného vzdělávání škola zjišťuje prostřednictvím vlastních prověrek a testů, zapojením do externího hodnocení a účastí žáků v soutěžích. Zejména v plavání a ledním hokeji žáci školu a mateřský sportovní klub úspěšně prezentují až na republikové úrovni, významné úspěchy zaznamenali také ve sportovních, uměleckých, jazykových, technických a dalších. Z hospitovaných hodin vyplynulo, že většina učitelů motivuje žáky k dosahování co nejlepších výsledků podle jejich schopností a možností, přesto se škole dle výsledků testování České školní inspekce zcela nedaří udržovat nastavenou úroveň poskytovaného vzdělávání. Výsledky vzdělávání žáků projednává vedení školy, které následně přijalo opatření zejména formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (tandemová výuka). Projednává je rovněž pedagogická rada. Z předložených zápisů z jednání však není zřejmé, jak s nimi pedagogové dále pracují a jaká konkrétní opatření byla přijata ke zlepšování úspěšnosti žáků. Škola využívá nastavená pravidla hodnocení získaných znalostí a dovedností žáka v jednotlivých předmětech. Neúspěšným žákům pomáhají učitelé v průběhu výuky, škola jim nabízí doučování, organizuje spolupráci s rodiči a školním poradenským pracovištěm. Počet neprospívajících žáků ve sledovaném období nepřesáhl 2 %. Neomluvená absence se týkala pouze jednotlivců, na které mělo především negativní vliv jejich rodinné prostředí. Při udělování výchovných opatření škola postupovala v souladu s příslušnými právními předpisy a školním řádem. Kázeňská opatření škola využívá v přiměřené míře, pochvaly jako kladný motivační nástroj převažují. Někteří žáci byli oceněni radou města a starostou městské části za vynikající školní i mimoškolní úspěchy (školní sbor Collegium musicum, plavci).

Účinnost podpory žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je zvyšována prostřednictvím činnosti školního poradenského pracoviště, vytvořených plánů pedagogické podpory a individuálních vzdělávacích plánů. Pomoc asistentů pedagoga a školních asistentů a jejich spolupráce s učiteli nebyla vždy efektivní a nevedla k prospěchu žáka ani kolektivu celé třídy.

Školní družina prostřednictvím nabízených aktivit žáky úspěšně motivuje k zájmovému vzdělávání. Výsledky činnosti jednotlivých oddělení prezentuje v průběhu realizovaných akcí, jako jsou besedy, sportovní olympiáda, karneval, kaštánková slavnost nebo besídka ke Dni matek.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Od poslední inspekční činnosti v roce 2011 se zlepšily materiální podmínky pro vzdělávání.

Silné stránky

- Zapojení školy do projektů a spolupráce se zřizovatelem i ostatními partnery účinně podporují všestranný rozvoj osobnosti žáků.
- Pestrá nabídka a realizace různorodých školních i mimoškolních aktivit a soutěží přispívá k osobnostnímu a sociálnímu rozvoji žáků v základní škole i školní družině.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Menší pestrost vyučovacích metod a forem včetně nižší míry využívání didaktické techniky učiteli snižuje motivaci a úspěšnost žáků v průběhu výuky.
- Formální činnost předmětových komisí a metodických sdružení nepřispívá ke zlepšení vzdělávacích výsledků žáků.
- Stanovená pravidla spolupráce asistentů pedagoga a školních asistentů s pedagogy nepodporují vždy efektivně průběh vzdělávání.
- Tradiční zaměření a plánování zájmového vzdělávání nepodporuje realizaci ucelené a motivačně účinné vzdělávací nabídky.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Posílit kontrolní činnost vedení školy v oblasti hospitační činnosti, zaměřovat ji tematicky, důsledně sledovat úroveň výuky u jednotlivých učitelů.
- Zvýšit podíl aktivizujících metod a diferenciované výuky vzhledem k žákům s různými studijními předpoklady, žákům neúspěšným i nadaným.
- Pro zlepšení vzdělávacích výsledků žáků přijímat v rámci předmětových komisí a metodických sdružení konkrétní opatření a vyhodnocovat jejich účinnost.
- Nastavit pravidla účinnější spolupráce asistentů pedagoga a školních asistentů s pedagogy.
- Zvýšit spolupráci vychovatelek školní družiny zejména v oblasti zaměření a plánování zájmového vzdělávání.
- Ve spolupráci se zřizovatelem zajistit videotelefon do místnosti ranní družiny

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká opatření byla přijata.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny příspěvkové organizace Základní škola, Ostrava-Poruba, Dětská 915, příspěvková organizace ze dne 5. 10. 2009 vydaná na základě usnesení Zastupitelstva městského obvodu Poruba č. 446/18 ze dne 15. 9. 2009, s účinností od 1. 11. 2009 včetně dodatků č. 1 - 4
2. Jmenování do funkce ředitelky školy ze dne 1. 7. 2010 a 4. 6. 2014
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 15. 1. 2018 (informativní)
4. Koncepce dalšího rozvoje školy na období 2014-2019 ze dne 5. 4. 2014
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Tvořivá škola – škola pro život“ platný od 1. 9. 2016
6. Školní vzdělávací program pro školní družinu, září 2014
7. Výroční zpráva o činnosti za školní rok 2016/2017 ze dne 10. 10. 2017
8. Školní řád ze dne 21. 6. 2017 s účinností od 1. 9. 2017
9. Vnitřní řád školní družiny platný ve školním roce 2017/2018
10. Třídní knihy základní školy a školní družiny vedené ve školním roce 2017/2018
11. Organizace školy 2017/2018 (mj. roční plán práce, úvazky, výchovné poradenství, plán kontrolní a hospitační činnosti, organizační řád včetně schématu, metodická sdružení, předmětové komise, přidělení funkcí, žáci se SVP)
12. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní rok 2017/2018
13. Evidence žáků (školní matrika) vedená ve školním roce 2017/2018
14. Rozvrh vyučovacích hodin, školní rok 2017/2018
15. Pedagogická rada – sešit zápisů z jednání vedený od školního roku 2009/2010
16. Minimální preventivní program školní rok 2017/2018
17. Školská rada – zápisy z jednání vedené od školního roku 2016/2017 (4 dokumenty)
18. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školy
19. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků
20. Knihy úrazů (kontrolovány zápisy za školní roky 2016/2017 a 2017/2018)
21. Záznamy o úrazu (dítěte, žáka, studenta) za školní roky 2016/2017 a 2017/2018 včetně jejich aktualizace a příslušných oznámení o výši pojistného plnění
22. Výkaz zisku a ztráty příspěvkové organizace sestavený k 31. 12. 2016 ze dne 23. 1. 2017
23. Hlavní kniha za období 01-12/2016 ze dne 17. 1. 2017
24. Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2016 ze dne 10. 1. 2017
25. Dokumentace ke školnímu stravování žáků

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jana Franková, školní inspektorka

Mgr. Jana Franková v. r.

Mgr. Jiří Crhonek, školní inspektor

Mgr. Jiří Crhonek v. r.

Bc. Lenka Fulnečková, kontrolní pracovnice

Bc. Lenka Fulnečková v. r.

PaedDr. Radúz Plchota, školní inspektor

PaedDr. Radúz Plchota v. r.

Mgr. Šárka Šustková, školní inspektorka

Mgr. Šárka Šustková v. r.

Mgr. Kazimierz Worek, školní inspektor

Mgr. Kazimierz Worek v. r.

V Ostravě 15. 2. 2018

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Zuzana Škapová, ředitelka školy

Mgr. Zuzana Škapová v. r.

V Ostravě 16. 2. 2018